

In dit interview geeft Auke-Willem Kampen een inkijkje in de visie en de aanpak van de Mansarde voor de meerkunners van de scholen van Stichting Noventa.

Auke-Willem over De Mansarde: “Hoe eerder je kinderen ziet, hoe beter je ze kunt begeleiden”

“Een Ferrari is snel. Prachtig. Zeldzaam. Maar hij rijdt meestal alleen.” Met die vergelijking legt Auke-Willem Kampen, specialist hoogbegaafdheid, in één keer uit wat hij dagelijks ziet bij De Mansarde in Surhuizum. Kinderen met een vermoeden van hoogbegaafdheid hebben vaak een voorsprong in denken, voelen en begrijpen. Dat lijkt een luxe, maar het kan ook een last zijn. “Als je altijd sneller gaat dan de rest, kun je geïsoleerd raken. En dat merk je, ook als kind.”

Bij De Mansarde, onderdeel van Stichting Noventa, leren kinderen wat het betekent om met die snelheid om te gaan. Niet door gas bij te geven, maar door te leren doseren.

Hoogbegaafd is geen etiket

Volgens Auke-Willem bestaan er hardnekkige misverstanden. “Hoogbegaafdheid wordt vaak teruggebracht tot slim zijn. Een hoog IQ. Dat is te smal.” Hoogbegaafdheid gaat ook over creatief denken en een sterke innerlijke gedrevenheid. Over verbanden zien waar anderen ze nog niet zien en over intensiteit.

Dat verschil zorgt ervoor dat kinderen zich niet altijd begrepen voelen. “Ze denken verder vooruit dan hun leeftijdsgenoten. Dat kan botsen, sociaal en emotioneel.”

Wat ze niet leren als alles makkelijk gaat

Veel kinderen die bij De Mansarde komen, hebben jarenlang ervaren dat school vanzelf ging. “Ze hoefden nauwelijks moeite te doen. Alles lukte.” Daar zit een risico. Doorzetten, plannen, leren leren: het zijn vaardigheden die je ontwikkelt door ergens tegenaan te lopen. “Als dat nooit gebeurt, mis je die training.”

Auke-Willem herkent het patroon. “Basisschool afgerond, iedereen tevreden. Dan komt het voortgezet onderwijs. Het geheugen alleen is niet meer genoeg. En dan ontstaat stress.”

Trainen voor later

De Mansarde is geen plek om het comfortabel te houden. “Wij brengen kinderen bewust in situaties waarin hun vaste aanpak niet meer werkt.” Dat gebeurt met duidelijke opdrachten, heldere kaders en vaste criteria. Creativiteit krijgt ruimte, maar binnen afspraken. “Die begrenzing is nodig. Anders ontwijken ze het leerproces.”

Cijfers zijn daarbij geen doel. “Een onvoldoende is hier geen probleem. Het betekent dat een kind ontdekt dat er iets te leren valt. Dat inzicht is waardevol.”

Leren omgaan met verschil

Naast cognitieve ontwikkeling speelt het sociaal-emotionele stuk een grote rol. Auke-Willem

komt terug op zijn metafoor. “De wereld past zich niet aan aan de Ferrari. Dat kan niet. Wat wél kan, is leren wanneer je gas terugneemt.”

Dat gesprek voert Auke-Willem expliciet met de kinderen. “Aanpassen voelt soms als verlies. Wij laten zien dat het een vaardigheid is. En een keuze.”

Voor veel kinderen is De Mansarde ook een opluchting. “Hier zitten meer kinderen die anders denken. Dat geeft herkenning. Dat alleen al doet veel.”

Samen verantwoordelijk

Binnen Noventa is hoogbegaafdheid geen losstaand thema. Elke school heeft een aanspreekpunt, er is structureel overleg en scholing. “Hoe eerder je kinderen ziet, hoe beter je ze kunt begeleiden.” Die aanpak sluit aan bij de bredere visie van Noventa: onderwijs dat kijkt naar het hele kind, met aandacht voor ontwikkeling, eigenaarschap en vakmanschap.

Een rugzak voor onderweg

Wat hoopt Auke-Willem dat kinderen meenemen als ze De Mansarde verlaten?

“Dat ze zichzelf begrijpen. Weten waar hun valkuilen zitten. Weten wat ze kunnen inzetten als het lastig wordt.” Hij is realistisch. “Wij geven geen garanties. We vullen een rugzak. Wat ze ermee doen, is aan hen.”

Dan glimlacht hij. “Maar als een leerling later denkt: dit herken ik... dan weet ik waarvoor ik dit doe.”